

Sygn. akt I CSK 4426/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Centralnego Ośrodka Medycyny Sportowej w W.

przeciwko Fundacji R. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 16 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 29 grudnia 2020 r., sygn. akt V ACa 279/20,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty
postępowania kasacyjnego w kwocie 12.500 (dwanaście tysięcy
pięćset) zł.**

UZASADNIENIE

Powód Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Ośrodek Medycyny Sportowej z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanej Fundacji R. z siedzibą w W. kwoty 6 641 602,07 zł. z odsetkami ustawowymi z tytułu odszkodowania za niewykonanie umowy dotyczącej wspólnej inwestycji Skarbu Państwa i S. w W. w wysokości nakładów poczynionych przez Skarb Państwa na wzniesienie bliżej opisanych budynków z towarzyszącą infrastrukturą techniczną na nieruchomości gruntowej przy ul. [...] w W. pozostającej w użytkowaniu wieczystym Klubu. Wyrokiem z 3 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy

w Warszawie oddalił powództwo w całości. Po rozpoznaniu apelacji powoda, wyrokiem z 28 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, powód rozszerzył powództwo do kwoty 13 629 693 zł. z ustawowymi odsetkami. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 30 maja 2019 r. oddalił powództwo w całości. Apelacja powoda od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 grudnia 2020 r. Powód wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na wadliwe przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że roszczenie powoda o zwrot korzyści uzyskanej przez pozwanego jest przedawnione, co wynikało z błędnej wykładni oświadczenia pozwanego zawartego w piśmie z 30 listopada 2011 r. Prawidłowa jego wykładnia

winna prowadzić do przyjęcia, że ma ono doniosłe znaczenie zarówno w przedmiocie uznania przez pozwanego roszczenia powoda, jak również w zakresie zrzeczenia się przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Naruszając reguły wykładni oświadczeń woli, o których mowa w art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 60 k.c. Sąd drugiej instancji pominął okoliczności, w których zostało złożone to oświadczenie, w szczególności fakt, że stanowiło ono swoistą „odповідź” na oświadczenie powoda. W ocenie powoda, odmowa potwierdzenia salda przedstawionego przez powoda (6 641 602,07 zł) nie stanowi sama w sobie odmowy uznania długu pozwanego, lecz właśnie jego uznanie w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. co najmniej w zakresie kwoty 4 576 400 zł., ze względu na odwołanie się przez pozwanego do wartości naniesień wynikającej z operatu szacunkowego. Kwestia odpowiedzialności pozwanego z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia na gruncie art. 407 k.c. jest, w ocenie skarżącego, oczywista, skoro zgodnie z treścią z umowy z 15 grudnia 1998 r. cena ustalona za nabycie prawa użytkowania wieczystego przez pozwanego od klubu „S.” nie obejmowała wartości budynków wzniesionych przez poprzednika prawnego powoda- Skarb Państwa na przedmiotowej nieruchomości.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżący nie spełnił przedstawionych wyżej wymagań. Skonfrontowanie argumentacji przedstawionej we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Nie ma podstaw do przyjęcia, że Sąd

Apelacyjny dokonał wykładni oświadczenia pozwanego zawartego w piśmie z 30 listopada 2011 r. w sposób rażąco niezgodny z regułami wykładni, o których mowa w art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 60 k.c. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny, w treści tego pisma przedstawiciel pozwanej Fundacji wyraźnie oświadczył bowiem, że nie potwierdza nadesłanego przez powoda salda zadłużenia, a ponadto wartość budynków posadowionych na działce wynosi według operatu szacunkowego inną niż wskazana przez powoda kwotę. Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że z naruszeniem art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Sąd Apelacyjny przyjął, że oświadczenie zawarte w treści tego pisma nie może być kwalifikowane jako uznanie roszczenia w rozumieniu tego przepisu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że do uznania roszczenia ze skutkiem w postaci przerwania biegu przedawnienia albo uznania zawierającego w sobie zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia może dojść przez takie zachowanie się zobowiązanego, które - choćby nie wyrażało zamiaru wywołania tego skutku - dowodzi świadomości istnienia roszczenia po stronie zobowiązanego i tym samym usprawiedliwia przekonanie uprawnionego, że zobowiązany uczyni zadość roszczeniu. Z okoliczności, w których oświadczenie to zostało złożone musi jednakże wynikać, że taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika, czego jednak nie sposób wyprowadzić z pisma pozwanego, na które powołuje się skarżący (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 19 marca 1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1997, z. 10, poz. 143.; z 19 września 2002 r., II CKN 1312/00, OSNC 2003, Nr 12, poz. 168; z 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07; z 25 marca 2010 r., I CSK 457/09, OSNC-ZD 2010, nr 4, poz. 112; z 16 lutego 2012 r., III CSK 208/11 i z 8 października 2020 r., II CSK 79/19). Nie ma także podstaw do przyjęcia, że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście wadliwe z uwagi na naruszenie art. 407 k.c. Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego i motywów wyroku Sądu Okręgowego wynika, że Sądy *meriti* rozważyły odpowiedzialność pozwanego na tej podstawie, ale uznały, że nawet przy przyjęciu, że wzbogacenie nastąpiło kosztem powoda, a nie kosztem sprzedawcy budynków, ewentualna wierzytelność powoda z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia stała się wymagalna już z chwilą nabycia przez pozwanego prawa użytkowania wieczystego działki w dniu 15 grudnia 1998 r. (ewentualnie w dacie aneksowania tej umowy – 28 listopada 2000 r.), a przedawnienie roszczenia opartego na tej podstawie faktycznej

i prawnej nastąpiłoby z upływem terminu dziesięcioletniego w 2008 r. (ewentualnie – w 2010 r.), a w każdym wypadku przed wniesieniem pozwu.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz powodowa, który wniósł w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265).